

ÅRSBERETNING 2017
INKL REGNSKAP OG REVISJONSBERETNING

Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse

LPP

Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse

Årsberetning legges frem for perioden mellom to landsmøter

Denne beretningen tar for seg året 2017.

Beretningen er enstemmig godkjent av landsstyret.

Arnhild G. Ottesen
Styreleder

Atle Utkilen
Nestleder

Anna Cecilie Jentoft
Styremedlem

Richard Madsen
Styremedlem

Ingrid Matheussen
Styremedlem

Nils Arne Nes
Styremedlem

Camilla V. Johansen
Styremedlem (i permisjon)

2 290

Betalende medlemmer 31.12.17

28

Lokallag

Om foreningen

LPP arbeider

- for anerkjennelse og respekt for pårørendes situasjon, både overfor myndigheter og samfunnet for øvrig
- for en bedre prioritering av samfunnsmessige ressurser for å styrke tilbud og tiltak i og utenfor behandlingsinstitusjon.
- med å bistå pårørende med råd og veiledning når det gjelder psykisk helsevern og psykisk helsearbeid.

Ved å styrke pårørende, styrker vi også den enkelte brukers situasjon. Vi vet av forskning og erfaring at dette henger sammen. I LPP legger vi derfor vekt på å spre kunnskap om pårørendes situasjon og pårørendes erfaringer ved

- å være representert i styrer, råd og utvalg innen det psykiske helsefeltet, både lokalt og sentralt
- å arrangere og delta aktivt på konferanser og samlinger med psykisk helse som tema
- å drive informasjons- og rådgivingsarbeid både sentralt og lokalt – rettet både mot organisasjonens medlemmer og samfunnet for øvrig
- å samarbeide med andre organisasjoner

Slik mener vi å kunne bidra til

- å bedre kommunikasjon, samarbeid og samhandling mellom helsetjenesten, pasienter/brukere og pårørende
- en bedre forståelse for psykiske lidelser, å støtte en utvikling av hjelpeapparatet, samt et mer helhetlig behandlingsforløp og gode bedringsprosesser innen psykisk helse
- å motvirke fordommer mot psykiske lidelser, støtte opplysningsarbeid om psykiske lidelsers karakter, samt å styrke brukergruppenes rettssikkerhet
- å gjøre forskning omkring alvorlige psykiske lidelser kjent, samt å bidra til ny forskning, herunder brukerstyrt forskning.

LPP setter de pårørendes situasjon på dagsorden, og gjennom å gjøre det, er vi også med på å bedre den enkelte brukers situasjon.

Vi setter de pårørendes situasjon på dagsorden. Gjennom å gjøre det, er vi også med på å bedre den enkelte brukers situasjon.

Jostein Jakobsen til minne

Det var med stor sorg vi i LPP mottok budskapet om at Jostein Jakobsen døde natt til 27. juni i år.

Selv ble jeg kjent med Jostein da jeg kom inn i landsstyret i LPP i 2015. En ruvende skikkelse med et mildt vesen, stor ansvarsfølelse, og en for meg, gjenkjennelig stavangersk humor! Bodø var hjemme – men dialekta røpet også dype røtter i Stavanger.

I juni 2016, i en for LPP turbulent periode, overtok Jostein styrelederansvaret. Med ukuelig optimisme fortsatte han arbeidet for LPP ut styreperioden - til tross for at han fikk en alvorlig kreftdiagnose kort tid etter at han tiltrådte som styreleder.

I juni 2017 var landsmøtet i LPP samla. Helt til kort tid før landsmøtet, både håpet og trodde vi at Jostein skulle kunne delta. Slik gikk det ikke. Ved åpninga av landsmøtet, fikk vi denne hilsenen – en hilsen som mer enn noe, illustrerer Josteins verdigrunnlag, dype engasjement for LPP og pårørende sin rolle innen psykisk helsearbeid. Ord som vi i LPP skal ta med oss i det videre arbeidet. Med tillatelse fra Josteins familie, gjengis den her i sin helhet:

Slår man opp på nettsida til LPP for å finne ut hva slags organisasjon det er, finner man blant annet dette:

LPP er en interesse- og brukerorganisasjon for pårørende innen psykisk helse. Pårørende skal bli spurt og oppleve å bli hørt. Organisasjonen skal arbeide for å vise at pårørende er en ressurs og en del av løsninga for den som er syk. Erfaringer skal bli tatt på alvor av helsevesen og kommune.

LPP skal være en pådriver for å styrke tilbudet innen psykisk helsevesen for bedre kommunikasjon mellom brukere, pårørende, behandlere og myndigheter.

Hvem er LPP for?

- Støttespiller og nettverk for pårørende
- Løfte pårørenderollen – spørre og ta med på råd når det gjelder behandling
- Samt hjelp og støtte for egen del

Organisasjonen har 3 hovedpilarer

1. Verdighet – samfunnet kjennetegnes av hvordan de behandler sine svakeste
2. Omsorg – både for syke og pårørende
3. Løsninger – lokalt og sentralt

Og så:

Dette var viktige, vakre og allment aksepterte ord. Nå vil jeg at vi snur og ser de andre som er her i salen, tillitsvalgte og ansatte. Vi, disse menneskene, representerer våre mange lokallag, våre medlemmer, pårørende generelt, ansatte i organisasjonen vår. Vi skal stå fram som gode eksempel enkeltvis og samla, på hvordan vi behandler våre medmennesker, enten man snakker om de svakeste blant oss, eller om hvem som helst i psykisk krise. Tenk på at vi også innad i organisasjonen her står sterkere om vi husker de 3 hovedpilarene, verdighet, omsorg og arbeidet med gode løsninger! Da kan vi seile skuta både i smult farvann og opprørt hav. Mannskapet på skuta er uhyre viktig, tillitsvalgte og ansatte!!!!

Det kreves verdighet, omsorg og vilje til å finne løsninger også innad i organisasjonens mange ledd for at vi skal fungere i samfunnet etter intensjonene.

Det norske samfunnet er enestående i verdenssammenheng med at det fortsatt er basert på tillit i alle ledd, tillit til systemet og til hverandre. Det skal vi også legge vekt på i denne organisasjonen. Ansatte og tillitsvalgte er våre talerør utad – vi må vise dem tillit. Og vi må ha med oss en liten porsjon overbærenhet og tålmodighet med hverandre, i likhet med den vi viser overfor de vi er pårørende for.

Opplæring i organisasjonsarbeid, definisjon av oppgaver er avgjørende.

Og kona mi, Kristin, mumler ved siden av at en god porsjon folkeskikk er godt å ha med seg!!! Uansett hvor man er.

Ta med videre – verdighet, omsorg, løsninger!

Takk Jostein, for den du var!

Arnhild
30.7.17

LPPs arbeid i 2017

Styret har i 2017 behandlet 92 saker og hatt syv styremøter. Også 2017 har vært et utfordrende år med et nytt landsstyre fra juni 2017, og med nyansatt daglig leder som eneste ansatte i sekretariatet store deler av året. Tid og energi er brukt til å gjenopprette og videreføre normal drift i sekretariatet. Samtidig er planlagte arrangement som ledermøte og landsmøte gjennomført, samt at styrets medlemmer har deltatt i en rekke styrer, råd og utvalg. Vi ser en stadig økende etterspørsel etter vår kompetanse, men har pga. den krevende situasjonen måtte takke nei til deltakelse på ulike konferanser, nettverksmøter, m.m.

Landsstyret har hatt fokus på lokallagene; mye av den viktige jobben gjøres lokalt.

Landsmøtets vedtatte handlingsplan for perioden 2017 – 2019 (bakerst i denne årsberetningen), er ledestjernen og landsstyrets arbeid har fokus på å nå mål og gjennomføre tiltak i henhold til denne. Styret ser gode muligheter for å få gjennomført de fleste tiltak som ligger i handlingsplanen i løpet av styreperioden.

Styrende for LPPs arbeid i 2017

1. Vedtektene:

Vedtektene fastslår at det skal avholdes landsmøte hvert annet år samt ledermøte minst en gang pr år.

Landsmøtet 2017

I juni 2017 ble det avholdt landsmøte på Thon Hotel Opera i Oslo. Valg til nytt landsstyre og andre verv, samt ny handlingsplan var de store sakene

Ledermøtet 2017

I april 2017 ble det avholdt ledermøte i LPP. På dagsorden sto tvangslovutvalget, ny handlingsplan, brukermedvirkning og støtte til lokallagene.

2. Handlingsplan for 2015-2017 og 2017-2019

Arbeidet med å oppfylle målene i handlingsplan vedtatt av landsmøtet i 2015, fortsatte i 2017. Ny handlingsplan ble vedtatt på landsmøtet i 2017. Begge de vedtatte handlingsplanene inneholder mål knytta til 3 hovedområder. En del av arbeidet utført i 2017, har ikke vært direkte knytta til målene, men har pga uforutsette hendinger, krevd fokus og arbeid. Arbeidsinnsatsen kan allikevel knyttes til handlingsplanenes 3 hovedområder:

1. Samfunnet og politisk virksomhet

Deltakelse i styrer, råd og utvalg, samt samarbeid med andre organisasjoner Som nevnt innledningsvis får LPP mange henvendelser om brukermedvirkning i ulike fora og sammenhenger. Vi har vært nødt til å prioritere. I denne årsberetningen har vi valgt å ikke gå i detaljer om LPPs medvirkning, men her er en oversikt over representasjon pr. 31.12.2017:

- **Rådet for psykisk helse** Camilla V. Johansen, landsstyret/LPP Salten, er valgt som rådets nestleder.
- **ROP** (Nasjonalt kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse): Camilla V. Johansen, landsstyret/LPP Salten, representerer LPP i ROP. Atle Utkilen, landsstyret/LPP Nordhordland, er vara.
- **BrukerROP** (Helsedirektoratets brukerråd innen psykisk helse og rus): Ingrid Matheussen, landsstyret/LPP Oslo, representerer LPP i BrukerROP. Arnhild G. Ottesen, landsstyret/LPP Rogaland, er vara.
- **Rådet for akuttnettverket** Borghild S. Mathisen, LPP Vest-Agder og Anna Margrethe Andersen, LPP Grimstad/Aust-Agder, representerer LPP i rådet.
- **SEPREP** (Senter for psykoterapi og psykososial rehabilitering ved psykoser): Arnhild G. Ottesen, landsstyret/LPP Rogaland, er valgt som styremedlem i SEPREP.
- **FFO** (LPPs paraplyorganisasjon): Richard Madsen, landsstyret/LPP Vestfold, og Anna Cecilie Jentoft, landsstyret/LPP Salten, representerer LPP i FFO.
- **NAPHAs referansegruppe** (Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid): Nils Arne Nes, landsstyret/LPP Trøndelag, representerer LPP i referansegruppen.
- **Tvangslovutvalget** (oppnevnt av regjeringen i 2016 for å foreta en samlet gjennomgang tvangsreglene i helse- og omsorgssektoren): Vibeke Erichsen, LPP Bergen, representerer LPP i utvalget.
- **Fellesaksjonen for etablering av medisinfrie tilbud**: Bjørg Njaa, LPP Oslo, representerer LPP i fellesaksjonen.
- **UiO/Senter for medisinsk etikk**: referansegruppe for et nytt prosjekt om pårørende i psykisk helse: Ingrid Matheussen, landsstyret/LPP Oslo og Siw-Mona Tiber-Olsen, landsstyret (vara)/LPP Tromsø, representerer LPP i prosjektet.
- **Helsedirektoratets Forum for fag- og kompetanseutvikling i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid**: Arnhild G. Ottesen, landsstyret
- **Pakkeforløp for psykoselidelser – Helsedirektoratets arbeidsgruppe**: Arnhild G. Ottesen, landsstyret (avslutta i 2017)
- **Somatisk helse og levevaner – pakkeforløp psykisk helse og rus, helsedirektoratets arbeidsgruppe**: Astrid Gytri, LPP Sogn og Fjordane (avslutta i 2017)

2. Pårørendes situasjon

I januar 2017 kom Helsedirektoratets nye veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten. LPP er fornøyd med at høringsuttalelsen vår delvis ble tatt til følge. LPP har fortsatt en jobb å gjøre i forhold til implementering av veilederen.

Ny lov om samtykkekompetanse har i noen tilfelle skapt bekymring hos pårørende – bekymring om merbelastning for pårørende, men også bekymring om helsetjenesten i stor nok grad makter å komme i posisjon til å yte god nok helsehjelp til den pårørte. LPP har satt i gang arbeid med å kartlegge ev. merbelastning hos pårørende

3. LPP som organisasjon

2017 ble året med stort fokus på foreningens administrasjon. En betydelig arbeidsinnsats ble lagt ned i tilsetting av ny daglig leder samt prosjektleder og organisasjonssekretær. I november 2017 var sekretariatet igjen fullbemanna.

Høsten 2016 starta arbeid med oppgradering av tele- og IT-systemer. Dette arbeidet ble fullført i 2017. LPPs nettside sto i ferd med å kollapse. Arbeidet med etablering av ny nettside ble også fullført i 2017.

I løpet av året ble det også lagt ned et betydelig arbeid for å få et ryddig og oversiktlig medlemsregister med gode rutiner for betaling av kontingent, samt inn- og utmeldinger. Støtte til lokallagene var tema på ledermøtet i april. Sekretariatet starta jobben med å utarbeide rutiner og retningslinjer.

LPP Oslo/PiO-senteret fikk i løpet av året hovedansvaret for LPPs chat-tjeneste. Dette er hensiktsmessig både ut fra kapasitet og kompetanse.

3. Leder møte i Trondheim 2016

Ledermøtet i 2016 ønsket en mer åpen og transparent organisasjon. Samtidig foreslo ledermøtet ekstern revidering av regnskapet for 2015 og 2016.

En åpen og transparent organisasjon

En åpen og transparent organisasjon krever god informasjonsflyt og god dialog med lokallagene. Det informeres om LPPs aktiviteter, nyheter og artikler relatert til psykisk helse gjennom

- styreferat som legges ut på intranettet på www.lpp.no
- artikler og nyheter på www.lpp.no
- meldinger og nyhetslenker på www.facebook.com/lppnorge
- artikler og referat på LPPs sider i tidsskriftet Psykopp Nytt
- kalenderen på www.lpp.no viser en oversikt over sentrale og lokale aktiviteter

Ekstern revisorrapport

Den eksterne revisorrapporten ble gjennomført i 2017. Her ble det konkludert med at LPPs kontoplan i det alt vesentligste er i samsvar med Norsk standard kontoplan.

LPP ble anbefalt å vurdere overgang til et aktivitetsregnskap. Dette er gjennomført f.o.m. regnskapsåret 2018. Videre anbefalte ekstern regnskapsfører at foreningen utarbeider rutiner for behandling av inngående fakturaer og utleggsrefusjoner, merking av kostnadsbilag, samt klare retningslinjer for attesting av kostnadsbilag. Dette er gjennomført i 2017. For øvrig bemerkes at alt dette er blitt anbefalt av foreningens egen revisor ved flere anledninger gjennom flere år.

4. Kontrollutvalget (KU)

KUs rapport for 2015-2017 ble lagt frem for landsmøtet i 2017. Her anbefaler KU at landsstyret kurses i styrearbeid, gjerne med ekstern foredragsholder. Dette ble gjennomført høsten 2017. I rapporten påpeker også KU at handlingsplanen er mangelfullt fulgt opp i 2016. Landsstyret har hatt stort fokus på handlingsplanen i 2017 og dette arbeidet fortsetter i 2018. KU anbefaler videre at styremedlemmer, KU og ander med innsynsrett kan få tilgang til dokumenter på en enkel og omforent måte. Dette er gjennomført i 2017. KU mener videre at i et så lite sekretariat som LPP har bør alle ansatte ha kompetanse på flere områder, altså overlappende funksjoner. Dette ble hensyntatt i forbindelse med ansettelse av prosjektleder og organisasjonssekretær i november 2017.

5. Prosjekter og tiltak

1. MØTEPLASS

Etter oppløsningen av Pårørendekompetanse (et samarbeid mellom LPP og foreningen Voksne for Barn) i 2016, lå arbeidet med tiltaket MØTEPLASS nede, men fikk fra sommeren 2017 stort fokus i sekretariatet og landsstyret.

Pr. 31.12.2017 hadde LPP tre møteplasser, i hhv. Drammen, Harstad og Lillehammer/Oppland. I november 2017 arrangerte foreningen en erfaringsamling for de tre møteplassene, hvor representanter for de aktuelle kommunene, pårørende og relevante LPP-medlemmer møtte. Mot slutten av året arbeidet landsstyret og sekretariatet aktivt med å utvide antall møteplasser. Dette arbeidet fortsetter med full styrke i 2018.

I løpet av høsten ble det opprettet et fagråd for MØTEPLASS i LPPs regi. Fagrådet består av: daglig leder, styreleder, prosjektleder, samt to fagekspertter: Astrid Gytri, LPP Sogn og Fjordane og Marianne Aagaard, LPP Indre Østfold. Det er utarbeidet et mandat for fagrådets arbeid. Med helt nytt sekretariat og nytt landsstyre var det svært lite kjennskap til MØTEPLASS. Det var derfor nødvendig å engasjere ekspertise. LPP inngikk en avtale med firmaet Meg i Samspill, som består av terapeutene Lise Aarøe og Arne Kallekleiv, for perioden 2017 - 2018.

2. Pasientsikkerhetskampanjen (selvmordsforebygging)

Mediekampanje

LPP medvirket med artikler og annonser i en ekstraavis som ble distribuert sammen med Dagbladet og publisert på www.altomdinhelse.no på verdensdagen for forebygging av selvmord 10. september 2017. Her ble Christine Lingjærde, lokallagsleder i LPP Bergen og omegn, og Ann-Kirsti Brustad, lokallagsleder i LPP Harstad, intervjuet.

En tilsvarende ekstraavis ble utgitt på verdensdagen for psykisk helse 10. oktober 2017.

Lysmarkering

Sammen med Mental Helse og Mental Helse Ungdom, bidro LPP økonomisk og med frivillige på en lysmarkering i Oslo 7. september 2017 arrangert av Utviklingscenter for psykisk helse- og rusarbeid i Oslo kommune.

6. Handlingsplan 2017 – 2019

Landsmøtet i juni 2017 vedtok en ny handlingsplan for perioden 2017 – 2019. Handlingsplanen har 11 mål:

1. Brukermedvirkning
2. Samfunnsdebatten
3. Tilbud og tiltak innen psykisk helse
4. Støtte til pårørende
5. Forskning
6. LPP som arbeidsgiver
7. LPPs sekretariat
8. Styrket lokallag
9. Rekruttering av medlemmer
10. Økt medlemstall
11. Økonomi

Handlingsplan 2017 – 2019 er i sin helhet bakerst i denne årsberetningen.

7. Lokallagene

Ved utgangen av 2017 hadde LPP 28 lokallag fordelt over hele landet. Alle er registrert som selvstendige enheter i www.brreg.no (Brønnøysundregistret). Lokallagene varierte i størrelse fra 9 til 974 medlemmer.

Aktivitetsnivået i lokallagene har vært varierende. De mest aktive lagene har hatt et omfattende tilbud til sine medlemmer i form av medlemsmøter, individuell rådgivning og familierådgivning, samtalegrupper for pårørende, kurs og sosiale arrangementer som jule- og sommeravslutninger o.l. I tillegg markerte flere av lokallagene Verdensdagen for psykisk helse, samt at de har hatt temakvelder, åpne møter med foredragsholdere og deltatt på ulike markeringer med informasjonsstand. Sekretariatet har etter anmodning fra lokallag sendt ut medlemspakker til lokallagsmedlemmer, med diverse skriv og program, samt LPP-effekter som reflekser, penner, mm.

Noen lokallag er engasjert i brukerstyrte sentre:

- LPP Oslo driver PIO-senteret i partnerskap med Oslo kommune
- LPPs fylkesstyre i Troms er med i styret til Bikuben regionalt brukerstyrt senter
- LPP Trøndelag er med i styret til Vårres regionalt brukerstyrt senter og i styret til KBT Midt-Norge, et kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling
- LPP Vest-Agder og LPP Grimstad/Aust-Agder er med i styret i ROM Agder, et brukerstyrt kompetansesenter for Agder innen psykisk helse og avhengighet

LPP Ålesund og årets pårørendekommune

Helse- og omsorgsminister Bent Høie utnevnte Ålesund som årets pårørendekommune 2017. LPP Ålesund/Pårørendeprosjektet har stor del i denne æren.

8. Medlemskap

LPP var i 2017 medlem av

- Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
- Funksjonshemmedes studieforbund (Funkis)
- Rådet for psykisk helse
- Frivillighet Norge
- Hovedorganisasjonen Virke

I 2017 avslutta LPP sitt medlemskap i EUFAMI. Daglig leder frem til våren 2016, var valgt som personlig medlem/representant for LPP i EUFAMI. Ved hans avgang ble det naturlig å avslutte medlemskapet.

9. Interne komiteer/verv

Valgkomite

Landsmøtet i 2017 valgte følgende valgkomite

- Leder Laurits Bjørdal, LPP Søre Sunnmøre
- Medlem Turid Pleym Helland, LPP Kristiansund og omegn
- Medlem Borghild S. Mathisen, LPP Vest-Agder
- 1. vara Siri Breivik, LPP Midt-Hedmark
- 2. vara Irene N. Svendsen, LPP Follo

Kontrollutvalget (KU)

Landsmøtet i 2017 valgte følgende kontrollutvalg

- Leder Siri Hangeland, LPP Vest-Agder
- Medlem Rolf Johansen, LPP Vesterålen
- Medlem Ragnhild-Lise Korsvoll, LPP Sogn og Fjordane
- Vara Mari Dahle, LPP Rogaland

Revisor for perioden

Sølvi Aaker, Partnerrevisjon DA, er foreningens eksterne revisor. Aaker har vært revisor for LPP siden 2003.

10. Landsstyret pr 31. desember 2017

Nytt landsstyre ble valgt på landsmøtet i juni 2017

Arnhild G. Ottesen, LPP Rogaland
 Atle Utkilen, LPP Nordhordland
 Anna Cecilie Jentoft, LPP Salten
 Richard Madsen, LPP Vestfold
 Ingrid Matheussen, LPP Oslo
 Nils Arne Nes, LPP Trøndelag
 Camilla Viktoria Johansen, LPP Salten

Landsstyreleder
 Nestleder
 Styremedlem
 Styremedlem
 Styremedlem
 Styremedlem
 Styremedlem

Mette Yvonne Larsen, LPP Kristiansund & omegn
 Anne Helene Lindseth, LPP Bærum
 Siw-Mona Tiber-Olsen, LPP Tromsø
 Åse Almås Johansen, LPP Vesterålen

1. vara
 2. vara
 3. vara
 4. vara

11. Sekretariatet pr 31. desember 2017

Nytt sekretariat fra 2017 består av:

Anne-Sophie Redisch
 Linda Kristiansen
 Imen Hasnaoui

Daglig leder
 Organisasjonssekretær
 Prosjektleder

Landsforeningen for pårørende innen Psykisk Helse

Resultatregnskap 2017

	Note	2017	2016
Driftsinntekter:			
Medlemskontingent	1	655 504	646 185
Salgsinntekter		0	0
Tilskudd	2	4 814 445	5 862 584
Andre inntekter		70 260	100 321
Periodisering inntekter		-342 411	-1 045 989
Sum driftsinntekter		5 197 798	5 563 101
Driftskostnader:			
Tilskudd lokallag	3	476 779	400 639
Momskompensasjon		-252 011	-238 140
Lønnskostnad	4,5,6	1 671 871	2 588 142
Kostnad landsmøte		260 265	0
Kostnad lokaler		403 167	386 734
Regnskapshonorar, revisjonshonorar og annet honorar	8	416 043	393 713
Avskrivninger		64 777	23 750
Kontorkostnader	10	163 282	159 771
Møte/kurs/reisekostnader		1 106 772	783 091
Telefon, internett, porto		143 839	190 120
Psykopnytt, reklame og annet		562 447	546 522
Andre driftskostnader		81 626	94 097
Sum driftskostnader		5 098 857	5 328 440
Driftsresultat		98 942	234 661
Finansposter:			
Finans og EO		3 856	1 858
Netto finansposter		3 856	1 858
Ordinært resultat før skatt		102 798	236 519
Årets resultat	12	102 798	236 519
Overføringer:			
Annen egenkapital		102 798	236 519

Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse

Balanse pr 31.12

	Note	2017	2016
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler:			
Webside		79 485	0
Sum Immaterielle eiendeler		79 485	0
Maskiner:			
Kontormaskiner	10	39 584	95 000
Sum maskiner:		39 584	95 000
Finansielle Anleggsmidler:			
Depositum Karl Johans gate		174 883	173 927
Sum finansielle anleggsmidler		174 883	173 927
Sum anleggsmidler		293 952	268 927
Omløpsmidler			
Fordringer:			
Kundefordringer	9	0	25 467
Andre kortsiktige fordringer		0	55
Forskuddsbetalte kostnader		10 969	38 188
Andre fordringer		0	3 288
Sum fordringer		10 969	66 997
Bankinnskudd og kontanter:			
Innestående bank	11	2 316 525	2 873 743
Sum omløpsmidler		2 327 494	2 940 740
Sum eiendeler		2 621 446	3 209 666

Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse

Balanse pr 31.12

	Note	2017	2016
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital:			
Annen egenkapital	12	1 706 429	1 603 631
Sum opptjent egenkapital		1 706 429	1 603 631
Sum egenkapital		1 706 429	1 603 631
Gjeld			
Annen langsiktig gjeld:			
Sum langsiktig gjeld		0	0
Kortsiktig gjeld:			
Leverandørgjeld		286 417	181 786
Skyldig off. myndigheter		128 180	187 182
Skyldig feriepenge		67 513	83 979
Annen kortsiktig gjeld		432 907	1 153 088
Sum kortsiktig gjeld		915 017	1 606 035
Sum gjeld		915 017	1 606 035
Sum egenkapital og gjeld		2 621 446	3 209 666

Oslo, 13.04.2018

 Arnhild Gjelberg Ottesen
 Styreleder

 Atle Dag Utkilen
 Styrets nestleder

 Anna Cecilie Jentoft
 Styremedlem

 Richard Madsen
 Styremedlem

 Camilla Victoria Johansen
 Styremedlem

 Nils Arne Nes
 Styremedlem

 Ingrid Matheussen
 Styremedlem

 Anne-Sophie Redisch
 Daglig leder

Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse

Noter 2017

Regnskapsprinsipper

Sammensetningen av inntekter/kostnader i regnskapet inneholder også prosjekter. I prosjektregnskapet er alle tilskudd mottatt i regnskapsåret vist som inntekter og alle påløpne kostnader er medtatt som kostnader.

Inntekter

Inntektsføring av medlemskontingent er kun av medlemmer som har betalt. Tilskudd inntektsføres etter hvert som de mottas. Ubrukte prosjektmidler periodiseres og føres som gjeld.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter transaksjonsdagen. Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Langsiktig gjeld er gjeld som forfaller senere enn ett år etter transaksjonsdagen.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Note 1 - Medlemskontingent

	2017	2016
Enkeltmedlemmer	1518	1951
Familiemedlemmer	341	428
Støttemedlemmer bedrift	17	22
Støttemedlemmer personlige	42	52
Familiemedlem – 2. medlem	312	393
Familiemedlem – øvrige	31	39
Ungdomsmedlem (15-30)	9	14
Ikke medlem	0	12
Sum antall betalte medlemmer	2270	2911

Det er differanse mellom innbetalt beløp på kontingentkonto og hva som er registrert i medlemssystemet. I 2017 har det vært en større andel innbetalinger av kontingent uten KID-nr, og det er utfordrende å finne ut hvem dette gjelder. Avviket er spesilt stort i juli og august, hvor forskjellen er på rundt 170 innbetalinger, som antas kan gjelde dobbeltbetalinger. Det avsettes etter beste estimat kr 50.000 for tilbakebetaling av disse.

Note 2 - Tilskudd

	2017
Helsedirektoratet	4 684 445
ExtraStiftelsen	50 000
Sykehuset Østfold	80 000
Sum	4 814 445

Note 3 - Direkte kostnader

	2017	2016
Medlemskontingent lokallag	346 784	367 775
Momskompensasjon lokallag	444 137	483 664
Tilskudd lokallag	129 995	32 864
Sum	920 916	884 303

Note 4 - Lønnskostnader etc.

Spesifikasjon av lønnskostnader	2017	2016
Lønn	1 095 042	1 757 271
Styrehonorar	183 000	170 000
Honorar	14 500	
Feriepenger	112 017	189 363
Arbeidsgiveravgift	194 389	302 568
Obligatorisk tjenestepensjon	57 044	21 908
Andre personalkostnader	35 263	147 032
Sum	1 691 255	2 588 142

Gjennomsnittlig antall årsverk	2	3
--------------------------------	---	---

Note 5 - Ytelse til ledende personer**Ytelse til ledende personer**

Type ytelse	Daglig leder	Styret	Fratrådt daglig leder
Lønn	445 132		219 241
Styrehonorar		183 000	
Pensjonsutgifter	28 000		5 600
Annen godtgjørelse	3 660	6 929	732
	476 792	189 929	225 573

Note 6 - Obligatorisk tjenestepensjon**Obligatorisk tjenestepensjon**

Foretaket er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har etablert pensjonsordning som tilfredsstillt kravene i loven.

Note 7 – Kostnad prosjekter

Kostnad prosjekter	2017	2016
20-års jubileum		285 782
Landsmøte	302 809	
Ledersamling	171 454	119 723
Slovenia		365
Chat		395 595
Handlingsplan		4 375
Møteplassen	585 931	106 421
Pasientsikkerhet	117 500	197 591
Styremøte	223 689	38 512
Tvang	1 512	151291
Sum kostnad prosjekter	1 402 895	1 299 655

Note 8 – Revisjonshonorar

Kostnadsført honorar til revisor er kr. 134 250 inkl. mva. Av dette beløpet utgjør kr. 74 375 inkl. mva. annen bistand og særattestasjoner.

Note 9 – Kundefordringer

Kundefordringer er vurdert til pålydende, nedskrevet med forventet tap på fordringer.

Spesifikasjon kundefordringer	2017	2016
Kundefordringer til pålydende		25 467
Avsatt til dekning av usikre fordringer		
Netto oppførte kundefordringer	0	25 467

Note 10 - Spesifikasjon av varige driftsmidler

Spesifikasjon varige driftsmidler	Kontormaskiner	Webside	Sum
Anskaffelseskost 1.1.2017	95 000		95 000
Tilgang i året		88 846	88 846
Avgang i året			
Anskaffelseskost 31.12.2017	95 000	88 846	183 846
Avskrivninger 31.12.2017	55 416	9 361	64 777
Nedskrivninger. 31.12.2017			
Balanseført verdi pr. 31.12.2017	39 584	79 485	119 069

Note 11 – Bankinnskudd

I posten for bankinnskudd inngår egen konto for bundne skattetrekksmidler med kr 123 741,95. Skyldig skattetrekk er kr. 83 265,96.

Note 12 – Egenkapital

Spesifikasjon egenkapital	Annen EK
Egenkapital 01.01.2017	1 603 631
Årets resultat	102 798
Egenkapital 31.12.2017	1 706 429

Til årsmøtet i Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert **Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse** ' årsregnskap som viser et overskudd på **NOK 102 798**. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, med unntak av regnskapslovens regler om oppstillingsplanen.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 13. april 2018

PARTNER REVISJON DA

Sølvi Løbø Aaker
Registrert revisor

Handlingsplan 2017-2019

Vedtatt av LPPs landsmøte, juni 2017

Samfunn og politisk virksomhet

Mål 1: Brukermedvirkning

LPP skal ha innflytelse på beslutningsprosesser og utforming av tjenestetilbudet innen psykisk helse

Tiltak 1.1: LPP skal så langt råd er, være representert i utvalg, brukerfora, arbeids- og referansegrupper innen psykisk helse, både nasjonalt og lokalt.

Tiltak 1.2: Opplæring/kursing av brukerrepresentanter

Tiltak 1.3: Utforme og iverksette strategi for implementering av brukermedvirkning i pakkeforløpene psykisk helse og rus.

Tiltak 1.4: Utforme og iverksette strategi med mål om økt kompetanse om pårønderollen og brukermedvirkning

- i spesialist- og kommunehelsetjenesten
- i opplæring og etterutdanning innen psykisk helsearbeid

Mål 2: Samfunnsdebatten

LPP skal være en tydelig pårørendestemme i det offentlige rommet

Tiltak 2.1: Utforme og iverksette strategi som gjør LPP synlig i samfunnsdebatten om psykisk helse

Tiltak 2.2: Sørge for at LPP har oversikt over og gir gode tilbakemeldinger på relevante høringer

Mål 3: Tilbud og tiltak innen psykisk helse

LPP skal bidra til å styrke tilbud og tiltak innen psykisk helse i spesialist- og kommunehelsetjenesten. Ved iverksetting av tiltakene må en se på hvilke konsekvenser tiltakene får for pårørende vedrørende involvering og belastning.

Tiltak 31.: Videreføre arbeidet med medikamentfrie behandlingstilbud

Tiltak 3.2: Utarbeide og iverksette en plan for fortsatt nedgang i bruk av tvang i psykisk helsevern i alle helseforetakene, samt implementering av en verdig og god praksis når tvang utøves, både ved og under innleggelse.

Tiltak 3.3: Utarbeide og iverksette planmessig arbeid for å styrke tilbud og tiltak for den vi er pårørende til

- å styrke tilbudet om bolig tilpasset den enkelte brukers behov
- tiltak som fremmer en aktiv og meningsfull hverdag for brukeren
- bedre kosthold og ernæring for bruker som er under behandling og/eller oppfølging i spesialist- og kommunehelsetjenesten

Tiltak 3.4: Støtte opp om nettverksmøter, f.eks.: "Åpen dialog", i alle helseforetak og kommuner

Pårørendes situasjon

Mål 4: Støtte til pårørende

LPP skal informere, veilede, støtte og ivareta pårørende innen psykisk helse

Tiltak 4.1: Utforme og iverksette strategi som fører til synlige og aktive lokallag med utstrakt likepersonsarbeid

Tiltak 4.2: Informere og skolere medlemmer i innhold og bruk av pårørendeveilederen

Tiltak 4.3: Kurse lokallag i bruk av mestringsverktøy for pårørende, f.eks. mestringsboka "Nær" og kurset "Pårørende - en ressurs", samt bruke brukerstyrte- og pårørendesentre.

Mål 5: Forskning

LPP skal være orientert om og delta i relevante forskningsprosjekter der det er hensiktsmessig

Tiltak 5.1: Orienterer LPPs medlemmer om relevante forskningsprosjekter/-studier

Tiltak 5.2: Aktiv søke involvering og inkludering i relevante forskningsprosjekter/-studier.

LPP som organisasjon

Mål 6: LPP som arbeidsgiver

LPP skal være en god og ryddig arbeidsplass

Tiltak 6.1: Få på plass og gjøre kjent relevant HMS- og personalhåndbok

Mål 7: LPPs sekretariatet

LPP skal ha et vel fungerende sekretariat

Tiltak 7.1: Utarbeide/strukturere gode administrative rutiner

Tiltak 7.2: Utarbeide oversikt over service-tilbud til lokallagene og gjøre disse kjent. Tilbudet må avpasses ressursene organisasjonen til enhver tid råder over.

Mål 8: Styrket lokallag

LPP skal ha aktive lokallag med god kompetanse

Tiltak 8,1: LPP skal ha en plan for kompetanseheving og erfaringsutveksling i/mellom lokallagene

Mål 9: Rekruttering av medlemmer

LPP skal ha fokus på rekruttering av medlemmer, med særlig fokus på unge pårørende.

Tiltak 9.1: Større markedsføring av organisasjonen, særlig mot unge pårørende

Mål 10: Økt medlemstall

Øke medlemstallet med minst 10%

Tiltak 10.1: Aktivt arbeid rettet mot lokallagene i forhold til bla.: hjelp og bistand, kampanjer ol. for å beholde eksisterende medlemmer og rekruttere nye. Kan også innebære økt økonomisk støtte og eller bevilgninger.

Mål 11: Økonomi

LPP skal ha styrket økonomi.

Tiltak 11.1: Systematisere hvor midler kan hentes.

Tiltak 11.2: Utarbeide rutiner og maler for søknader

Tiltak 11.3: Drive lobbyvirksomhet overfor beslutningstakere

Tiltak 11.4: Se på og utvikle alternative måter å innhente midler på

Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse
Karl Johans gate 6, 0154 Oslo
Tlf: 21 07 54 33
E-post: lpp@lpp.no
Web: www.lpp.no

LPP

Verdighet - Omsorg - Løsninger